

یوناما او د ملگرو ملتونو د بنځو اداره د بنځو پر وړاندې د تاوتریخوالي د پای ته رسولو د نړیوالې ورځې او د جنسیت پر بنسټ تاوتریخوالي په وړاندې د ۱۶ ورځني کمپاین پیل ولمانځه

کابل د ۲۰۱۶ کال د نومبر ۲۵ مه – په افغانستان کې د ملگرو ملتونو سیاسي پلاوی (یوناما) او د ملگرو ملتونو د بنځو اداره نن د بنځو په وړاندې د تاوتریخوالي د پای ته رسولو د ۱۶ ورځني کمپاین د پیل پر مهال، د ټولني دهرغري لخوا د بنځو په وړاندې د تاوتریخوالي د همغږو ملي او نړیوالو هڅو او فعالیتونو غوښتنه وکړه.

د نومبر ۲۵ د بنځو په وړاندې د تاوتریخوالي د پای ته رسولو د ۱۶ ورځني کمپاین د پیل لومړۍ ورځ او د جنسیت له کبله د رامنځ ته کیدونکي تاوتریخوالي د سببونو او پایلو په اړه د پوهاوي د لوړولو او د بنځو په وړاندې د هرډول تاوتریخوالي پای ته رسولو د هڅوني تر ټولو مهم وخت دی.

د افغان حکومت لخوا د بنځو په وړاندې د تاوتریخوالي سرني کمپاین ټولني په هره کچه کې د “هر اړخيز او معنلرونکو گامونو” په سرلیک لمانځل کيږي، چې موخه یې د بنځو په وړاندې د تاوتریخوالي د پای ته رسولو په برخه کې د اقداماتو ترسره کول دي. یوناما او د بنځو لپاره د ملگرو ملتونو اداره له افغان بنځینه فعالینو سره په گډه د جنسیت پر اساس د تاوتریخوالي د پای ته رسولو د هغه تبعیض امیزه چلند د شتون د ننګولو غوښتونکي شول، چې د میرمنو د پرمختګ مخه دب کوي.

د سرني کمپاین په لړ کې د رسنیو ګردي میزونه، د تیاتر نندارې، د کیسو لیکلو سیالۍ او د عدالت غوښتنې نور فعالیتونه د هغو ګډو هڅو برخې دي، چې موخه یې د هغو پالیسیو او قوانینو پیاوړي کول او ملاتړ دي، چې د بنځو په وړاندې د تاوتریخوالي د له منځه وړلو لپاره تیار شوي دي. دغه ۱۶ ورځني کمپاین له هرې بنځې، نارینه، هلک او نجلی څخه نیغه په نیغه غواړي، چې د بنځو په وړاندې په خپل چلند، فکر او باور کې مثبت بدلون راولي.

د افغانستان لپاره د ملگرو ملتونو د ځانګړي استازي مرستیالي پارانيل کارډیل وویل: “دا ډیره مهمه ده، چې افغان میرمني او نجوني په بشپړ ډول ازادې تجربه کړي او له هرډول جسمي ځوروني او ګواښ پرته د خپل هیواد او ملت په جوړونه کې برخه واخلي.” میرمن کارډیل چې دا مهال د یوناما سر پرسته هم ده زیاته کړه: “د افغان بنځو په وړاندې د تاوتریخوالي پر ضد د خلکو غږ او اعتراضونه باید داسې پیاوړو قانوني او ټولنیزو بدلونونو ته لاره هواره کړي چې د میرمنو او نجونو د پیاوړتیا او خونديتوب سبب شي.”

د بنځو په وړاندې د هرډول تبعیض د له منځه وړلو د کنوانسیون د یوه غړي هیواد په توګه افغانستان منلی، چې داسې ملي قانوني چوکاټونه به رامنځ ته کوي، چې د جنسیت له اړخه برابرې پیاوړې کړي او د بنځو په وړاندې د تاوتریخوالي پای ته ورسوي. دغه مسلې د افغانستان په اساسي قانون او د بنځو په وړاندې د تاوتریخوالي د مخنیوي په قانون کې هم راغلي دي.

سره له دې چې له ۲۰۰۱ کال راهیسې د بنځو په وضعیت کې ښه والی راغلی دی، لاهم په داخلي قوانینو کې د رسمي قانوني ضمانتونو او په ټولنه کې د شته واقعیتونو ترمنځ زیات واټن موجود دی. دا خبره د افغان حکومت وروستي رپوټونه ثابتوي، چې په تیر کال کې د افغان بنځو په وړاندې د تاوتریخوالي پېښې زیاتې شوي دي.

په افغانستان کې د بنځو لپاره د ملگرو ملتونو د دفتر مشري الزیرا سیګانبيوا وویل: “د بنځو په وړاندې د تاوتریخوالي د مخنیوي تر ټولو اغیزمنه لاره داد، چې د تاوتریخوالي د پېښې مخه په همغه پېښیدونکي لومړني ځای کې د تاوتریخوالي د مخنیوي په قانون او نويو ټولنیزو نورمونو سره ونیسو.” هغې زیاته کړه: “مور په احترام ولاړو پیاوړو اړیکو ته اړتیا لرو، چې بنځې د ټولني د برابرې وګړو په توګه وپېژني. دغې موخې ته د رسېدو یوازینی لاره داده، چې د ټولني په هره کچه کې د اوږدمهالو تل پاتې هڅو په مټ، په فردي ډول له هرې بنځې، نجلی، هلک، سړي او هر ټولنیز او مذهبي مشر سره کار وکړو.”

ملګري د افغانستان له حکومت سره خپلو مرستو ته کلک ژمن دی، چې د بنځو په وړاندې د تاوتریخوالي د مخنیوي په برخه کې خپل قانوني مجبوریتونه ترسره کړي. یوناما او د بنځو لپاره د ملگرو ملتونو اداره د هغې پراخې تګلارې ملاتړ کوي، چې پکې بنځې او نجوني په مساوي ډول زده کړو، روغتیايي خدمتونو او نويو اقتصادي فرصتونو ته لاس رسي ولري.

دغه ۱۶ ورځني کمپاین به د بنځو په وړاندې د تاوتریخوالي د له منځه وړلو له نړیوالې ورځې څخه پیل او د دسمبر تر ۱۰ می چې د بشري حقونو نړیواله ورځ ده دوام ومومي.
